

## **WYMAGANIA EDUKACYJNE Z HISTORII W SZKOLE PODSTAWOWEJ KLASA 4**

### **Ocena dopuszczająca, uczeń:**

- rozróżnia przeszłość od współczesności
- potrafi krótko scharakteryzować, czym zajmują się historycy
- podaje przykłady pamiątek rodzinnych
- wyjaśnia, czym są przyczyny i skutki
- dokonuje podstawowego podziału źródeł historycznych
- podaje przykłady postaw i zachowań patriotycznych
- wskazuje na mapie państwo polskie i jego granice
- wskazuje na mapie stolicę państwa
- umieszcza daty na osi czasu
- oblicza upływ czasu między wydarzeniami w ramach jednej ery
- dostrzega różnice między mapą a planem
- zna przynajmniej jedną postać historyczną (np. Mieszko I)
- wymienia państwa, które dokonały rozbiorów
- przedstawia cel powstania kościuszkowskiego
- zna imię i nazwisko autora hymnu państwowego oraz zna słowa hymnu Polski
- wskazuje na mapie obszar II RP
- zna wydarzenia związane z datą 1 września 1939 r.
- opisuje sytuację narodu polskiego pod niemiecką okupacją
- opisuje politykę komunistów wobec ludności polskiej

### **Ocena dostateczna, uczeń:**

- rozróżnia pracę historyków i archeologów
- potrafi podać przykłady postaci legendarnych i historycznych
- poprawnie posługuje się terminami: ród, drzewo genealogiczne
- przedstawia polskie symbole narodowe
- przedstawia najważniejsze święta państwowe
- zamienia cyfry arabskie na rzymskie
- objaśnia symbole legendy mapy, odczytuje z mapy podstawowe informacje
- przedstawia dokonania M. Skłodowskiej-Curie
- opisuje najważniejsze akcje Szarych Szeregów, w tym akcję pod Arsenalem
- poprawnie posługuje się terminem: „żołnierze niezłomni”;
- rozwija skrót PRL
- charakteryzuje rolę Kościoła katolickiego w czasach komunizmu
- zna głównych bohaterów „Solidarności”

### **Ocena dobra, uczeń:**

- wskazuje różne przykłady materialnych źródeł pisanych i niepisanych
- podaje przykłady regionalnych tradycji
- wskazuje na mapie główne krainy historyczne Polski oraz największe miasta
- przedstawia genezę najważniejszych świąt państwowych
- porządkuje fakty i epoki historyczne oraz umieszcza je w czasie
- zna wydarzenia związane z datą 966, 1000, 1025
- przedstawia przyczyny i skutki zjazdu gnieźnieńskiego
- wymienia główne reformy Kazimierza Wielkiego
- wskazuje na mapie Królestwo Polskie oraz obszar Wielkiego Księstwa Litewskiego

- przedstawia okoliczności zawięzania unii polsko-litewskiej, wymienia postanowienia unii w Krewie
- zna wydarzenia związane z datą 1410
- przedstawia poglądy na temat Ziemi i Układu Słonecznego przed odkryciem Kopernika
- charakteryzuje postać i dokonania Jana Zamoyskiego
- zna wydarzenia związane z datami: 1655–1660, 1683
- wymienia zasługi króla Stanisława Augusta Poniatowskiego, 1772, 3 maja 1791, 1794, 1795, 1797, 1914-1918, 1 sierpnia 1944, 1980, 1989
- opisuje przebieg powstania kościuszkowskiego
- wymienia, za jakie dokonania Maria Skłodowska-Curie otrzymała Nagrodę Nobla
- wyjaśnia rolę Józefa Piłsudskiego w odzyskaniu niepodległości i budowie państwa polskiego
- opisuje trudności gospodarcze i ustrojowe w odbudowie państwa polskiego
- charakteryzuje rolę papieża jako przywódcy Kościoła katolickiego oraz jako autorytetu moralnego dla chrześcijan
- opisuje represje komunistów wobec zwolenników prawowitych władz polskich, wyjaśnia, kto objął rządy w państwie polskim po zakończeniu II wojny światowej

### **Ocena bardzo dobra, uczeń:**

- omawia rolę źródeł historycznych w procesie poznawania dziejów
- poprawnie posługuje się terminem „mała ojczyzna”
- podaje przykłady dziedzictwa narodowego Polaków
- podaje przykłady innych rachub mierzenia czasu
- oblicza upływ czasu między wydarzeniami, w tym na przełomie obu er.
- rozróżnia mapę geograficzną, polityczną, historyczną
- przedstawia najważniejsze konsekwencje przyjęcia chrztu
- zna wydarzenia związane z datami: 1002–1018;
- wyjaśnia znaczenie koronacji Bolesława Chrobrego
- opisuje sytuację związaną z objęciem tronu polskiego po wygaśnięciu dynastii Piastów
- przedstawia inne dokonania i zainteresowania Mikołaja Kopernika
- przedstawia przebieg potopu szwedzkiego
- przedstawia przebieg odsieczy wiedeńskiej
- przedstawia najwybitniejszych twórców doby stanisławowskiej oraz ich dokonania
- przedstawia znaczenie uchwalenia Konstytucji 3 Maja
- wyjaśnia, dlaczego Polacy zaczęli tworzyć legiony polskie u boku Napoleona
- opisuje charakter, przebieg i skutki powstania styczniowego
- wymienia obszary, o które Polacy toczyli walki w latach 1918- 1921 r.
- charakteryzuje działalność Polskiego Państwa Podziemnego
- charakteryzuje postaci Witolda Pileckiego i Danuty Siedzikówny
- wyjaśnia znaczenie pierwszej pielgrzymki Jana Pawła II do kraju dla społeczeństwa polskiego
- poprawnie posługuje się terminami: stan wojenny, Okrągły Stół
- wymienia ograniczenia, z jakimi wiązało się wprowadzenie stanu wojennego
- wyjaśnia skutki rozmów Okrągłego Stołu

### **Ocena celująca, uczeń:**

- potrafi zaproponować podział źródeł pisanych bądź niepisanych na podkategorie
- ocenia wiarygodność różnego rodzaju źródeł pisanych
- wskazuje wybitne postaci w dziejach regionu
- omawia genezę polskich symboli narodowych
- tworzy przewodnik po własnym regionie
- charakteryzuje główne epoki historyczne

- przyporządkowuje wydarzenia do epok historycznych
- charakteryzuje znaczenie przyjęcia chrześcijaństwa dla państwa polskiego
- ocenia skutki polityki wewnętrznej i zagranicznej Bolesława dla państwa polskiego
- podaje przykłady współczesnych zakonów chrześcijańskich
- porównuje politykę prowadzoną przez Bolesława Chrobrego i Kazimierza Wielkiego
- poprawnie posługuje się terminem Andegawenowie
- omawia zagrożenie ze strony zakonu krzyżackiego dla Polski i Litwy
- przedstawia skutki bitwy pod Grunwaldem oraz postanowienie pokoju toruńskiego
- wyjaśnia, dlaczego najważniejsze dzieło Kopernika zostało potępione przez Kościół
- charakteryzuje Zamość, jako przykład miasta renesansowego
- wymienia skutki wojen Rzeczypospolitej w XVII w.
- wyjaśnia kontrowersje w ocenie panowania króla Stanisława Augusta Poniatowskiego
- wyjaśnia czym był Uniwersał Połaniecki
- wskazuje na mapie rozbiory Polski
- wyjaśnia przyczyny kryzysu Rzeczypospolitej szlacheckiej
- charakteryzuje postać Napoleona Bonaparte
- wie, o jakich wydarzeniach mówią słowa Mazurka Dąbrowskiego
- wyjaśnia, dlaczego powstanie styczniowe upadło
- opisuje działalność Marii Skłodowskiej-Curie podczas I wojny światowej
- opisuje przebieg walk o granice II Rzeczypospolitej
- poprawnie posługuje się terminem „cud nad Wisłą”
- charakteryzuje mit „cudu nad Wisłą”
- przedstawia przebieg powstania warszawskiego
- wie, kiedy obchodzony jest Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”
- poprawnie posługuje się terminami: konklawe, kardynał, pontyfikat
- wie, dlaczego Stefan Wyszyński nazywany jest Prymasem Tysiąclecia
- charakteryzuje krótką biografię Jana Pawła II
- wskazuje różnice polityczne między czasami komunizmu a wolną Polską

### **Sposoby sprawdzania osiągnięć, warunki i tryb uzyskania oceny wyższej niż przewidywana**

#### *ZASADY OCENIANIA:*

1. Ocenianie dokonywane jest w trakcie całego roku szkolnego (oceny bieżące, śródroczna i roczna). Ocena roczna obejmuje osiągnięcia ucznia w I i II półroczu.
2. Ocenia się w sposób systematyczny, jawny i obiektywny.
3. Uczeń zna wymagania programowe na poszczególne poziomy wymagań edukacyjnych.
4. Podstawą oceniania jest systematyczna obserwacja pracy i aktywności ucznia na lekcji.
5. Oceny cząstkowe, śródroczne i końcowe ustala się zgodnie ze Statutem szkoły.
6. Przedmiotem kontroli i oceny może być tylko wiedza, umiejętności, praca, postawa i kultura ucznia na lekcji, natomiast nigdy poglądy czy stosunek uczniów do wydarzeń i procesów życia społeczno – politycznego.
7. Uczeń jest zobowiązany do posiadania na zajęciach: podręczników, zeszytów przedmiotowych, pomocy dydaktycznych. Ich brak może zostać odnotowany w uwagach o uczniu w dzienniku lekcyjnym.
8. Nauczyciel wystawiając ocenę śródroczną i roczną ocenia całokształt pracy ucznia na zajęciach.
9. Wystawianie oceny rocznej poprzedzone jest przewidywaną oceną podaną do wiadomości ucznia i rodziców.
10. Uczniowie posiadający opinię lub orzeczenie korzystają z dostosowanych form kontroli i oceny ucznia zgodnie z zalecaniami Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej.
11. Uczeń oraz jego opiekunowie prawni mają prawo wglądu do poprawionych i ocenionych przez nauczyciela prac pisemnych.

12. Początkiem września nowego roku szkolnego uczniowie zostają zapoznani z programem, wymaganiami edukacyjnymi, sposobem sprawdzania osiągnięć edukacyjnych oraz warunkami i trybem uzyskania rocznej oceny wyższej niż przewidywana.

## **FORMY KONTROLI I OCENY OSIĄGNIĘĆ UCZNIA**

### **1. Kontrola ustna bieżąca i okresowa:**

odpowiedź ustna, obejmująca materiał z zakresu trzech ostatnich tematów. Od ucznia wymaga się umiejętności udzielania prawidłowych odpowiedzi, wykazania się wiedzą, logiką myślenia, umiejętnością selekcjonowania materiału, formułowania wniosków, uzasadniania własnego stanowiska. Odpowiedź ustna może być połączona z analizą schematów, wykresów czy też wymagać pracy z mapą, jako lekcje powtórzeniowe – wymagana jest wiedza z zakresu całego działu, aktywność na zajęciach, udział w dyskusji, debacie, prezentacja pracy własnej lub grupy wykonana podczas zajęć (prezentacja multimedialna, prasówka, analiza tekstu, schemat, itp.).

### **2. Kontrola pisemna bieżąca i okresowa:**

jako tzw. kartkówka (obejmująca materiał z zakresu trzech ostatnich tematów), nauczyciel może ją przeprowadzić bez zapowiedzi, a na jego napisanie przeznaczają nie więcej niż 15 minut lekcji. jako prace klasowe – (testy, sprawdziany), zapowiedziane tydzień wcześniej, poprzedzone lekcją powtórzeniową;

Prace klasowe są obowiązkowe i jeśli uczeń opuścił pracę klasową z przyczyn losowych, powinien ją napisać na najbliższych zajęciach lub w terminie uzgodnionym z nauczycielem (w przypadku dłuższej nieobecności ucznia). Nauczyciel podaje uczniom zakres materiału i umiejętności sprawdzanych na sprawdzianie. Ocenę niedostateczną uczeń może poprawić do dwóch tygodni od oddania prac. Ocena z poprawy wpisywana jest do dziennika obok poprawianej oceny.

analiza tekstu źródłowego;

analiza mapy, tabeli, wykresu, drzewa genealogicznego;

prowadzenie zeszytu przedmiotowego

Uczeń ma obowiązek prowadzenia zeszytu przedmiotowego i udostępniania go nauczycielowi do wglądu. W zeszycie powinny się znajdować staranne zapisy tematów, notatki, zapisy poleceń ustnych lub pisemnych prac domowych, miejsce na ocenę i korespondencję z rodzicami, wszelkie materiały dydaktyczne otrzymane od nauczyciela. Zeszyt powinien być prowadzony systematycznie. W przypadku nieobecności ucznia w szkole, powinien go uzupełnić.

### **3. Kontrola praktyczna**

wytwory pracy własnej podczas zajęć np. album, słownik, praca plastyczna, plakaty, tablice, itp.;

gromadzenie i segregowanie materiałów na określony temat;

posługiwanie się mapą, atlasem, słownikiem, tekstem źródłowym;

posługiwanie się pomocami naukowymi;

współpraca w grupie;

samokształcenie, udział w konkursach.

4. Obserwacja pracy ucznia – dostarcza informacji o ogólnych predyspozycjach ucznia, umiejętnościach korzystania z różnych źródeł informacji, umiejętnościach współpracy w grupie, aktywności na lekcjach.

5. Każdy uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji proporcjonalnie do ilości godzin przedmiotu w tygodniu: dla jednej godziny zajęć – jedno nieprzygotowanie w półroczu, dla dwóch

godzin zajęć – dwa nieprzygotowania w półroczu. Nieprzygotowanie może dotyczyć nieopanowania bieżących wiadomości i umiejętności, braku zeszytu przedmiotowego. Nieprzygotowanie nie dotyczy zapowiedzianych powtórzeń i prac klasowych – testów kontrolnych. Nieprzygotowanie uczniów powinien zgłosić na początku lekcji.

## **ZASADY I SPOSOBY POWIADAMIANIA RODZICÓW O OSIĄGNIĘCIACH UCZNIÓW**

1. Rodzice (prawni opiekunowie) otrzymują informacje o postępach ucznia, jego osiągnięciach czy trudnościach:  
na zebraniach wywiadowczych,  
w czasie rozmów indywidualnych (z wyjątkiem czasu przeznaczonego na zajęcia dydaktyczne, termin uzgodniony),  
w postaci informacji odnotowanej w zeszycie przedmiotowym lub w dzienniku elektronicznym.
2. Wszystkie sprawdzone i ocenione prace klasowe uczniów udostępnione rodzicom do wglądu zgodnie ze Statutem szkoły.
3. W ustalonych przez Dyrektora Szkoły terminach terminach, nauczyciel winien poinformować rodziców (przez wychowawcę lub dziennik elektroniczny) o przewidywanych ocenach niedostatecznych i przewidywanych ocenach rocznych.

## **WARUNKI I TRYB UZYSKANIA WYŻSZYCH NIŻ PRZEWIDYWANE ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH**

1. Za przewidywaną ocenę roczną przyjmuje się ocenę ustaloną przez nauczyciela zgodnie z terminem zapisanym w Statucie Szkoły.
2. Uczeń ma możliwość uzyskania oceny rocznej wyższej niż przewidywana na pisemną prośbę złożoną do Dyrektora w terminie zgodnym ze Statutem Szkoły (do 2 dni roboczych od dnia powiadomienia o przewidywanej rocznej ocenie klasyfikacyjnej). Wniosek powinien zawierać uzasadnienie i wskazanie o otrzymanie jakiej oceny ubiega się uczeń.
3. Nauczyciel dokonuje analizy zasadności wniosku w terminie do 2 dni w oparciu o:  
udokumentowane realizowanie obowiązków ucznia; sposoby sprawdzania osiągnięć ucznia, wymagania edukacyjne z danego przedmiotu; wykorzystanie przez ucznia wszystkich oferowanych form poprawy ocen.
4. Nauczyciel po analizie wniosku może postanowić o: uznaniu wniosku za zasadny i ustalić ocenę o którą ubiega się uczeń; podtrzymaniu przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej; sprawdzeniu wiedzy i umiejętności ucznia których zakres spełnia wymagania na wnioskowaną ocenę.
5. Forma sprawdzenia wiedzy obejmuje metody oceny osiągnięć określone w sposobach sprawdzania wiedzy i umiejętności.
5. Nauczyciel ustala z uczniem, rodzicem termin i zakres sprawdzianu osiągnięć edukacyjnych ucznia.
10. Nauczyciel przeprowadza sprawdzenie wiedzy i umiejętności nie później niż dzień przed rocznym zebraniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej.
11. Ocena uzyskana w wyniku tego sprawdzianu ostatecznie rozstrzyga o uzyskaniu wyższej niż przewidywana rocznej ocenie klasyfikacyjnej bądź wystawieniu oceny proponowanej przez nauczyciela przed sprawdzianem.
12. Ocena roczna uzyskana w wyniku sprawdzianu nie może być niższa od oceny przewidywanej niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach poprawy.
13. Ustalona w ten sposób ocena jest ostateczna w tym trybie postępowania.
14. Nauczyciel przechowuje dokumentację z przebiegu sprawdzianu do końca roku szkolnego.